

30.9.2011

KÖZLEMÉNY A KÉPVISELŐK RÉSZÉRE

Tárgy: M. J. magyar állampolgár által benyújtott 1612/2010. számú petíció a devizahitelekről

1. A petíció összefoglalása

A petíció benyújtója arra kéri az Európai Parlamentet, hogy indítson vizsgálatot a mintegy másfél millió magyar által felvett devizahitelek feltételei ügyében. A petíció benyújtója szerint a bankok a hitelek szerződési feltételei segítségével kizsákmányolják a nem megfelelő pénzügyi rálátással rendelkező embereket. A petíció benyújtója szerint a szerződések ellentétesek a magyar és az uniós jogszabályokkal. A petíció benyújtója továbbá kifogásolja, hogy Magyarországon nem történtek intézkedések az ügyben.

2. Elfogadhatóság

Elfogadhatónak nyilvánítva: 2011. április 4. Tájékoztatás kérése a Bizottságtól az eljárási szabályzat 202. cikkének (6) bekezdése szerint megtörtént.

3. A Bizottságtól kapott válasz: 2011. szeptember 30.

A petíció

A petíció benyújtója azt állítja, hogy a magyar bankok magyar és uniós jogszabályok megsértésével adtak devizahiteleket olyan feltételekkel, amelyek hátrányosak a fogyasztókra nézve, és kihasználják a hitelfelvevők nem megfelelő ismereteit és rálátását a szóban forgó kérdésekben.

A Bizottság észrevételei

Bár a Bizottság 2011. március 31-én javaslatot adott ki a lakóingatlanokhoz kapcsolódó hitelmegállapodásokról szóló irányelvre¹, ezt az irányelvet csak azután fogadják el, miután az Európai Parlament és az Európai Tanács egyetértésre jutott róla. A javaslat szerint a tagállamoknak két év áll majd rendelkezésükre az elfogadott jogszabály nemzeti jogba való átültetésére. Ennek következtében jelenleg az EU nem rendelkezik olyan ágazati jogszabállyal, amely akár a nemzeti pénznemben, akár a devizában folyósított jelzáloghitel-termékeket szabályozná.

Ennek ellenére e kérdés kapcsán utalni kell a meglévő uniós vívmányokra, amelyek jelentőséggel bírhatnak a szóban forgó tények tekintetében, különösen tekintettel az alábbiakra:

- A fogyasztói hitelmegállapodásokról szóló 2008/48/EK irányelv², amely a fogyasztók számára a hitelmegállapodásokról nyújtandó tájékoztatást szabályozza. Ezen irányelv kötelezi a hitelezőt, hogy adjon részletes tájékoztatást a szerződés feltételeiről, a szerződéskötést megelőző és szerződéskötési szakaszában egyaránt. Ezt a tájékoztatást az úgynevezett „Általános európai fogyasztói hiteltájékoztató” elnevezésű formanyomtatványon kell megadni.

- A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatról szóló 2005/29 irányelv³, amely kötelezi a kereskedőket, hogy a szakmai gondosság elvének megfelelően járjanak el (a tranzakció lezárása után is), és egyértelmű, értelmezhető módon és kellő időben jelenítsenek meg minden lényeges információt, amelyre a fogyasztónak szüksége lehet egy megalapozott döntés meghozatalához, beleértve az eladásra kínált szolgáltatás legfontosabb tulajdonságait és feltételeit is. Az irányelv 7. cikke értelmében a fogyasztóknak a devizahitelek sajátos jellemzőiről való tájékoztatásának elmulasztása – mint például a hitelhez kapcsolódó összes költség és díj ismertetésének elmulasztása – félrevezető mulasztásnak is minősülhet.

- A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv⁴ célja annak megakadályozása, hogy jelentős egyenlőtlenségek alakuljanak ki egyrészt a fogyasztók, másrészt az eladók és a szolgáltatók jogaiban és kötelezettségeiben. Ez az általános követelmény kiegészül a tisztességtelennek tekintendő feltételek indikatív és nem teljes felsorolásával. Nem kötelezőek a fogyasztóra nézve azok a feltételek, amelyeket nemzeti bíróság vagy közigazgatási szerv ezen irányelv értelmében tisztességtelennek talál. Az irányelv értelmében különösen azok a feltételek minősülnek tisztességtelennek, amelyek jelentősen aránytalan pénzügyi feltételeket határoznak meg egy hitel törlesztésére, és egyértelműen hátrányosak a fogyasztó számára.

¹ COM(2011) 142.

² HL L 133., 2008.5.22., 66.o.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2005. május 11-i 2005/29/EK irányelve a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (Irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról).

⁴ A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 1993/13/EGK tanácsi irányelv.

Ezeknek az uniós jogszabályoknak a nemzeti jogokba való átültetése már megtörtént, ezért elsősorban az illetékes magyar hatóságok és bíróságok feladata azok végrehajtása.

A Bizottság csak abban az esetben avatkozhat be, ha elegendő konkrét bizonyítékot tárnak elé arra vonatkozóan, hogy a jogszabályok végrehajtása strukturális hiányosságokat mutat fel, vagy a nemzeti végrehajtó hatóságok rosszul hajtják végre a vonatkozó uniós jogszabályokat: jelenleg azonban a Bizottságnak nincsen tudomása ilyen bizonyítékról.

Következtetések

A Bizottság javasolja a petíció benyújtójának, hogy az ügyben további konzultáció céljából vegye fel a kapcsolatot az illetékes fogyasztóvédelmi hatóságokkal és szervezetekkel. Az elérhetőségek az alábbi linken keresztül találhatóak meg:

http://ec.europa.eu/consumers/empowerment/cons_networks_en.htm

Emellett a petíció benyújtója a pénzügyi szolgáltatások terén felmerülő vitás ügyek rendezésére kijelölt magyar testület, a Budapesti Békéltető Testület (www.bekeltet.hu) elé terjesztheti ügyét.